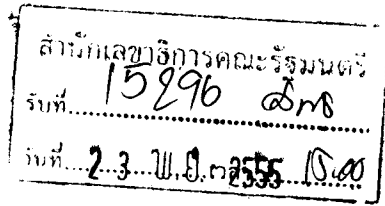

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๒๑๒๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก
ไปนอกหรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๒๔๑
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

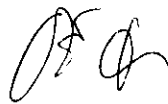
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกไปนอกหรือการ
นำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ลงมติอนุมัติในหลักการร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกนอก และนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ ได้ตรวจพิจารณาร่างประกาศดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ตามร่างข้อ ๔ เดิมของร่างประกาศฯ ที่กำหนดให้ มาตรการส่งออกและนำเข้าในแต่ละสินค้าให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น เป็นการมอบอำนาจต่อซึ่งไม่อาจกระทำได้ เนื่องจาก เป็นการกำหนดให้อำนาจเกินไปกว่าที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ อันเป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย สำคัญที่มีผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ จึงเห็นควรให้ส่งร่างประกาศดังกล่าว ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดทำและการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ คณะที่ ๖ เสนอ เพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้ ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างประกาศต่อไป ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาร่างประกาศฯ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว เห็นว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบธุรกิจซึ่งมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ระบุเหตุในการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้น การออกประกาศตามมาตรา ๕ จึงต้องพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญด้วย เพื่อมิให้ประกาศมีผลเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และโดยที่มาตราดังกล่าวได้บัญญัติมาตรการที่จะดำเนินการไว้อย่างชัดเจน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจึงมีดุลพินิจเพียงกำหนดว่าจะใช้มาตรการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๕) กับสินค้าใดหรือใช้มาตรการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) กับประเภท ชนิด ฯลฯ ของสินค้าใด ซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนเพื่อให้คณะรัฐมนตรีซึ่งจะต้องร่วมรับผิดชอบได้ทราบถึงผลกระทบก่อนที่จะอนุมัติให้รัฐมนตรีดำเนินการ ส่วนอำนาจทั่วไปตามมาตรา ๕ (๖) นั้น แม้จะบัญญัติให้อำนาจอย่างกว้างไว้ว่า “กำหนดมาตรการอื่นใด” แต่ก็ต้องเป็นเรื่องอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันกับที่บัญญัติมาก่อนหน้านั้น และเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าเท่านั้น ดังนั้น การที่รัฐมนตรีจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๖) กำหนดมาตรการอื่นใด จึงต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นมาตรการใดอย่างไร และใช้กับสินค้าใด เพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้ทราบถึงความหนักเบา ความร้ายแรงหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติ ด้วยเหตุนี้ การออกประกาศให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปกำหนดมาตรการและสินค้าได้เองโดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณี ๆ ไป จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการนอกเหนืออำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัษฎร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

ฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๓๐๘ (นางสาวนิภาพรรณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th